

סיפורים ומשימות

לחנוכה

אוסנת סנח

מלחמות הַיְּשׁוּבוֹת

איש כִּהֵן הָיָה בְּיִשְׂרָאֵל מִתְּתִיָּהוּ שָׁמוּ.

לְמִתְּתִיָּהוּ הָיוּ חֲמִישָׁה בָּנִים: יוֹחָנָן, שְׁמַעוֹן, יְהוּדָה, אֶלְעָזָר וַיּוֹנָתָן.

בְּיָמִים הָהֵם לֹא הָרְשׁוּ הַיּוֹנִים לַיהוּדִים לַעֲבֹד אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל.

הַיּוֹנִים לֹא הָרְשׁוּ לַיהוּדִים לְלַמֵּד תּוֹרָה וְצוּי עֲלֵיהֶם

לְהִשְׁתַּחֲוֹת לַפֶּסֶל.

מִתְּתִיָּהוּ וְחֲמִשָּׁת בָּנָיו גָּרוּ בְּמוֹדִיעֵינוּ.

הֵם קָרְאוּ לְאֲנָשִׁים שְׁלֹא רָצוּ לְהִשְׁתַּחֲוֹת לַפֶּסֶלִים וְלֹא רָצוּ

לְעֻזֹּב אֶת תּוֹרַת ה', וּבָרְחוּ אֹתָם אֶל מִדְבַּר יְהוּדָה.

מִתְּתִיָּהוּ וּבָנָיו נִלְחָמוּ נֶגֶד הַיּוֹנִים.

מִתְּתִיָּהוּ הָיָה זָקֵן מְאֹד. הוּא מָת.

לְאַחַר מוֹתוֹ הָיָה בָּנוּ יְהוּדָה הַמַּכְבִּי, מִנְהִיג הָעָם.

יְהוּדָה הַמַּכְבִּי יָצָא עִם הָעָם לְמִלְחָמָה נֶגֶד הַיּוֹנִים.

הַיּוֹנִים הִפְסִידוּ בְּמִלְחָמָה וְהַיְּהוּדִים נִצְחוּ.

יְהוּדָה הַמַּכְבִּי וְהַמַּכְבִּים, נִכְנְסוּ

לְיְרוּשָׁלַיִם, וַיִּמָּה הֵם רָאוּ? הַמִּקְדָּשׁ נִהְרָס.

הַכָּל מְסֻבֵּיב שְׁבוּר, שָׁרוּף וְהָרוּס.

יְהוּדָה הַמֶּכְפִּי וְכָל הַחִילִים הַיְּהוּדִים קָרְעוּ אֶת בְּגָדֵיהֶם

וְהִתְאַבְּלוּ עַל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שְׁנֵה־רֶס.

בַּיּוֹם כ"ה לְחֹדֶשׁ כֶּסֶלִיּוּ בָּאוּ הַיְּהוּדִים אֶל יְרוּשָׁלַיִם וְחָגְגוּ

אֶת הַנִּצָּחוֹן.

כָּל שָׁנָה בַּיּוֹם כ"ה בְּחֹדֶשׁ כֶּסֶלִיּוּ חוֹגְגִים הַיְּהוּדִים אֶת חַג הַחֲנֻכָּה,

לְזַכֵּר נִצָּחוֹן הַמֶּכְפִּים עַל הַיּוֹנִים.

מִיֵּהן הַדְּמוּיֹת הַמוֹפִיעוֹת בַּסְּפֹר?

י	ל	ג	ר	ח	נ	ס	מ	ע
ב	ט	'	ו	נ	ת	נ	ק	מ
כ	א	ג	ה	ז	ל	ת	'	ע
מ	ט	ב	ד	מ	נ	ס	צ	ו
ה	ב	מ	ת	ת	'	ה	ו	ו
ה	א	ג	ט	ל	ו	כ	ר	ע
ד	מ	ת	צ	'	ח	ק	ג	פ
ו	ל	א	ב	ח	נ	ס	ז	ו
ה	ר	ז	ל	כ	נ	ד	ע	ה
'	ת	נ	ק	ר	ז	ע	ל	א

ענו:

(1) כמה בנים היו למתתיהו?

(2) איפה גרו מתתיהו ובניו?

(3) כמה ברחו מתתיהו ובניו למדבר?

(4) מי היה מנהיג העם לאחר מות מתתיהו?

(5) כמה חוגגים את חג החנוכה?

(6) השלימו את המשפטים:

* למתתיהו היו _____ בנים.

* ה _____ לא הרשו ליהודים ללמוד תורה.

* מתתיהו ובניו נלחמו נגד ה _____.

* ה _____ הפסידו במלחמה וה _____ נצחו.

* כל שנה ביום _____ בחדש _____ חוגגים את חג החנוכה.

שְׁתֵּי הַחֲנֻכּוֹת

בְּלִילָה הָרִאשׁוֹן שֶׁל חֲנֻכָּה שָׁם אָבֹא אֶת הַחֲנֻכָּה הַיְפָה
וְהַמְּבִרִיקָה עַל הַחֲלוֹן וְקָרָא: "בּוֹאוּ יְלָדִים נִדְּלִיק נֵר רִאשׁוֹן
שֶׁל חֲנֻכָּה!" גַּם יָאִיר הֶקְטֹן הֵבִיא אֶת הַחֲנֻכָּה שְׁלוֹ.
הוּא עָשָׂה אוֹתָהּ מֵעֵץ וּפְקָקִים. יָאִיר שָׁם אֶת הַחֲנֻכָּה שְׁלו
עַל הַחֲלוֹן לְיַד הַחֲנֻכָּה שֶׁל אָבֹא.
אָבֹא הִדְלִיק אֶת נֵר הַשֶּׁמֶשׁ. גַּם יָאִיר הִדְלִיק אֶת נֵר הַשֶּׁמֶשׁ.
בֶּרֶךְ אָבֹא עַל הַנְּרוֹת, בֶּרֶךְ גַּם יָאִיר עַל הַנְּרוֹת.
אָבֹא וְיָאִיר הִדְלִיקוּ נֵר רִאשׁוֹן שֶׁל חֲנֻכָּה.
אָבֹא הִדְלִיק בְּשֶׁמֶן זֵית.
יָאִיר הִדְלִיק נֵר כָּחוֹל - נֵר רִאשׁוֹן שֶׁל חֲנֻכָּה.
וְנֵר אֲדוֹם הָיָה לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ.
עָמְדוּ שְׁתֵּי הַחֲנֻכּוֹת עַל הַחֲלוֹן וְאוֹר שְׂמִיחַ, אוֹר שֶׁל חַג בֵּבִית.
אָבֹא, אִמָּא, יָאִיר וְגַם הָאֵחַ וְהָאָחוֹת הַקְטָנִים שָׂרוּ בְּשִׂמְחָה:
"חֲנֻכָּה יְפִיפִיָּה נּוֹתֶנֶת לָנוּ אוֹר!"

וְכֵן טְעִימוֹת הָיוּ הַסִּפָּגְנוֹת שֶׁטִּגְנָה אִמָּא!"

שתי החנכיות

כתבו ליד כל משפט פן או לא

- ☐ * אבא שם את החנכיה על השלחן.
- ☐ * החנכיה של אבא מעץ ופקקים.
- ☐ * יאיר עשה חנכיה מעץ ופקקים.
- ☐ * אבא הדליק חנכיה בשמן זית.
- ☐ * החנכיה נותנת אור.
- ☐ * החנכיה מאירה.
- ☐ * כלם מדליקים חנכיה בחג סוכות.

ענו:

1) מי הדליק חנכיה בשמן זית?

2) איפה אבא שם את החנכיה?

3) מי הדליק נר כחול?

4) מה אמא טגנה?

סביבוננו של גדי

בְּחַג חֲנֻכָּה אִמָּא קִנְתָּה לְגָדִי סְבִיבֹן.

גָּדִי שָׁחַק בְּסְבִיבֹן. פִּתְאֵם הַסְבִּיבֹן קָפַץ מִן הַשִּׁלְחָן אֶל הַסִּפְסָל.

מִן הַסִּפְסָל אֶל הָרֹצֶפֶה. הַסְבִּיבֹן הִסְתוּבֵב, הִסְתוּבֵב וְהִסְתוּבֵב

וַיֵּצֵא דֶרֶךְ הַדֹּלֶת לַחֲצֵר. גָּדִי רָץ אַחֲרֵי הַסְבִּיבֹן.

הַסְבִּיבֹן מִסְתוּבֵב יְמִינָה וּגְדִי מִסְתוּבֵב יְמִינָה.

הַסְבִּיבֹן מִסְתוּבֵב שְׂמֹאלָהּ וּגְדִי רָץ שְׂמֹאלָהּ.

הַסְבִּיבֹן עוֹלָה עַל גִּבְעָה וּגְדִי רָץ אַחֲרָיו.

וְהִנֵּה בָּא הַלֵּילָה, מְסִיב חֹשֶׁךְ. הַסְבִּיבֹן נִעְלָם.

פִּתְאֵם הוּא רָאָה מִרְחוֹק אֹר. גָּדִי רָץ אֶל הָאֹר וּבָא אֶל מַעְרָה

גְּדוֹלָה. הַמַּעְרָה רִיקָה. גָּדִי רָאָה דֹלֶת בְּקִיר.

פָּתַח אֶת הַדֹּלֶת וּנְכָנס.

וְהִנֵּה רָאָה חֹדֶר גְּדוֹל וְעַל הָרֹצֶפֶה עוֹמְדֵת חֲנֻכָּיָה גְּדוֹלָה,

חֲנֻכָּיָה מְזֻהָב וְסְבִיב הַחֲנֻכָּיָה עוֹמְדִים אִישׁ זָקוֹן וְחִמְיָשָׁה

בַּחוּרִים יָפִים. אָמַר הַזָּקֵן: "אֲנִי מִתְתִּיחוּ וְאַלֶּה הַמַּכְפִּים, בּוֹא יֶלֶד

לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל חֲנֻכָּה. מִתְתִּיחוּ הַחֲשֵׁמוֹנָאִי אָמַר לְגָדִי: "אִמָּא שְׁלָךְ

בְּטַח דּוֹאָגֶת לָךְ, בּוֹא אֲנִי אֲבִיא אוֹתָךְ הַבֵּיתָה."

גָּדִי הִחְזִיק בְּיַד שֶׁל הָאִישׁ הַזָּקֵן וְהִלָּךְ. הוּא הִגִּיעַ אֶל בֵּית הוֹרָיו

וְהִנֵּה...הַסְבִּיבֹן. גָּדִי צָעַק: "הַסְבִּיבֹן, הַסְבִּיבֹן" וְהִתְעוֹרֵר.

גָּדִי שָׁכַב בַּמֶּטָה וְהַסְבִּיבֹן מִתַּחַת לַכֹּר. גָּדִי חִידָּה, אֵף אֶחָד לֹא יוֹדֵעַ אֶת

הַסּוּד שְׁלוֹ. אֵף אֶחָד לֹא יוֹדֵעַ אֵיפֹה הוּא הָיָה.

סביבון של גדי

1) לפניכם משפטים מתוך הספור. סמנו V במקום המתאים.

המטפט	מצ'אות	דמיון
אמא קנתה לגדי סביבון.		
גדי שחק בסביבון.		
הסביבון יצא דרך הדלת לחצר.		
הסביבון עולה על גבעה.		
מתתיהו אמר לגדי: "אמא שלך בטח דואגת לך".		

2) מתי אמא קנתה לגדי סביבון?

3) מה גדי ראה במערה?

4) מי עמד על יד החנקיה?

5) בספור כתוב: "אף אחד לא יודע את הספור שלו".

למי הפונה במלה "שלו"?

כֹּד דִּשְׁמוֹן

בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ בִּירוּשָׁלַיִם הָיְתָה מְנוֹרַת זָהָב.
הַמְנוֹרָה דִּלְקָה תָּמִיד. הִיא דִּלְקָה בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה. מֵעוֹלָם לֹא כָּבְתָה.
בָּאוּ הַיּוֹנִים הָרָעִים לִירוּשָׁלַיִם, וְשָׂמוּ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ פֶּסֶל.
רָאֲתָה הַמְנוֹרָה אֶת הַפֶּסֶל וְהָיְתָה עֲצוּבָה מְאֹד.
רָאֲתָה הַמְנוֹרָה אֶת הַפֶּסֶל וּכְבָּתָה.
כָּעַס הַמֶּלֶךְ הָרָשָׁע וְאָמַר: "הַדְּלִיקוּ אֶת הַמְנוֹרָה מִיד".
רָצוּ הַיּוֹנִים לְהַדְלִיק אֶת הַמְנוֹרָה אֲדָּה הַמְנוֹרָה לֹא דִלְקָה.
קָרָא הַמֶּלֶךְ בְּקוֹל: הִבִּיאוּ לִי שֶׁמֶן. אָנִי רוֹצֶה לְהַדְלִיק אֶת הַמְנוֹרָה.
הַמֶּלֶךְ נָסָה לְהַדְלִיק אֶת הַמְנוֹרָה, אֲבָל הַמְנוֹרָה לֹא דִלְקָה.
לָקַח הַמֶּלֶךְ אֶת כָּל כְּדֵי הַשֶּׁמֶן שֶׁהָיוּ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ.
שָׂפַךְ הַמֶּלֶךְ הָרָשָׁע אֶת כָּל הַשֶּׁמֶן עַל הַמְנוֹרָה, אֲבָל הַמְנוֹרָה לֹא דִלְקָה.
כָּעַס הַמֶּלֶךְ. בָּעֵט בַּכַּדִּים וְכָל הַשֶּׁמֶן נִשְׁפָּךְ.
רַק כֹּד קָטָן אֶחָד נִשְׁאָר בַּפִּינָה.
עָבְרוּ יָמִים רַבִּים. יוֹם אֶחָד שָׁמְעָה הַמְנוֹרָה קוֹלֹת אֲנָשִׁים.
נִבְהָלָה הַמְנוֹרָה וְחָשְׁבָה שֶׁשׁוּב בָּאוּ הַיּוֹנִים הָרָעִים.
נִבְהָל גַּם כֹּד הַשֶּׁמֶן. אֲבָל אֵלֶּה לֹא הָיוּ הַיּוֹנִים. אֵלֶּה הָיוּ הַמַּכְבִּים.
יְהוּדָה הַמַּכְבִּי וְהַמַּכְבִּים. הֵם בָּאוּ בְּשִׂמְחָה כִּי הַמְלָחָמָה נִגְמְרָה.
וְהַיּוֹנִים בָּרָחוּ. נִכְנְסוּ הַגְּבוּרִים לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ.
שָׁבְרוּ אֶת הַפֶּסֶל וְזָרְקוּ אוֹתוֹ. לָקְחוּ אֶת מְנוֹרַת הַזָּהָב, נִיקְּוּ אוֹתָהּ יָפָה.
יְהוּדָה הַמַּכְבִּי רָצָה לְהַדְלִיק אֶת הַמְנוֹרָה.

חֶפֶשׁ שָׁמֶן, חֶפֶשׁ וְחֶפֶשׁ בְּכָל הַבַּיִת וְלֹא מִצָּא.

וְהִנֵּה רָאָה פֶּדֶּ שָׁמֶן קָטָן.

הָרִים יְהוּדָה הַמִּכְבִּי אֶת פֶּדֶּ הַשָּׁמֶן וְרָאָה שֵׁשׁ בּוֹ שָׁמֶן.

שָׁמַח יְהוּדָה וְהִדְלִיק אֶת הַמְנוּרָה.

חָשַׁב יְהוּדָה הַמִּכְבִּי: יֵשׁ פֹּה מַעֲט מְאֹד שָׁמֶן.

יֵשׁ פֹּה שָׁמֶן רַק לַלַּיְלָה אֶחָד.

אָבֵל קָרָה נֵס גָּדוֹל.

כָּל יוֹם הִתְמַלֵּא הַפֶּדֶּ מִחֶדֶשׁ.

הַמְנוּרָה דָּלְקָה בְּמִשְׁדֵּ שְׁמוֹנָה יָמִים וּשְׁמוֹנָה לַיְלוֹת.

הַיְּהוּדִים שָׂמְחוּ וְשָׂרוּ:

נֵס גָּדוֹל הָיָה פֹּה

כר השמן

1) היכן עמדה מנורת הזהב?

2) מה היונים שמו בבית המקדש?

3) המלך כעס מאוד. מה הוא עשה?

4) מי נשאר בפנה?

5) למה נבהלו המנורה ופך השמן?

6) איזה נס קרה?

7) צירו את המנורה.

